

L' Espanya imperial i possessiva

written by Joan Casajuana | 9 de febrer de 2020

La decadència dels imperis ha estat objecte de fascinació per a molts historiadors. El britànic Arnold J. Toynbee, a mitjans del segle passat, estudiava la caiguda de les civilitzacions tot observant com alguns imperis, en els seus últims batecs, llançaven desesperadament els seus soldats contra la pròpia població rebel, abans de perdre-la definitivament. L'empresonament dels líders revoltats, quan no és definitiva per sufocar una rebel·lió, sol ser l'avantsala que desferma la violència.

La mentalitat imperial, però, sol sobreviure a la caiguda dels imperis. Qui en el seu imaginari identifica el seu poble com a dominador sol sentir inconscientment certa superioritat sobre altres pobles. Generalitzant, podríem percebre aquest caràcter arrogant en americans, russos, britànics, germànics, francesos, espanyols, otomans, més absent en la mentalitat dels pobles que no van ser imperials: nòrdics, irlandesos, polonesos, eslaus o balcànics.

Em circumscric a l'edat moderna europea, deixant de banda els imperis clàssics o antics. Tampoc parlo dels asiàtics, massa distants en el temps i en la cultura.

Inversament, els pobles que al llarg de la història hem estat reiteradament sotmesos a un imperi, tenim altres tipus de complexos. Aquest és el cas dels catalans, curiosa mescla de victimisme i d'orgull patri, herència encara viva d'un passat medieval esplèndid.

Aquells que ens van treure la capitalitat del nostre regne per a convertir-nos en província els agrada dir-nos provincians. Els qui van imposar-nos la supremacia militar, política, jurídica i lingüística, ara ens diuen supremacistes. També ens

diuen nazis els successors dels qui van ser els seus millors socis, amics i col·laboradors, i no dubten en qualificar-nos de nacionalistes excloents, els que ens van excloure del govern del regne i es neguen a reconèixer la nostra nació.

En la matriu mental dels castellans, sobretot els de la capital, hi resta la petja arrogant de l'imperi. Encara són els amos i els hi queda Catalunya. Perdudes les altres restes de l'imperi, però ben assimilades Aragó i València, només a les Illes Balears hi resta encara un reservori catalanista significatiu. També hi és a València, però amb tantes dècades de colonització i fent de platja de Madrid, els castellans han assolit la majoria dominant.

Algú s'imaginaria un català demanant intervenir el País Basc o Galícia pel bé de la unitat d'Espanya? Us imagineu els catalans –si algun dia assolim la independència– impedint per la força l'autodeterminació dels aranesos?

El caràcter imperial és possessiu i jugarà totes les cartes a l'abast per mantenir el que els queda. Acusarà els oponents de terroristes violents, s'inventarà les proves, escollirà els jutges, comprarà la propaganda i imposarà la violència i la força policial o militar fins a esclafar els rebels, encara que sigui a costa de perdre el prestigi democràtic que tant els va costar guanyar al llarg de tantes dècades.

Catalunya, cofundadora fa cinc segles d'aquell imperi immens, malda un altre cop per tornar als orígens previs. I una majoria creixent de catalans es va adonant que aquests cinc segles han estat un viatge deficitari, per acabar sempre en mans d'uns socis que la volen limitada i dòcil. A poder ser, com una regió d'aquest estat post imperial, persistentment decadent i retrògrad i d'on caldrà tornar aviat si no volem acabar de perdre la nostra identitat.

No serà pas per causa del gruix dels espanyols, també víctimes passives de les infàmies sostingudes contra els catalans des de fa segles. Contaminats amb tants prejudicis i calúmnies,

podem constatar que la majoria ja no entén el que està passant, a mi em sembla que per causa d'aquesta política difamatòria que impedeix interpretar les causes reals i les raons del secessionisme.

Sé que per a molts no estic dient res de nou, però és sobretot quan escolto o llegeixo alguns dels seus intel·lectuals més destacats, quan més m'adono de la mentalitat immutable amb què, des de la capital observen els orgullosos pobles catalans: la de l'amo molest que no vol ser destorbat per un ramat de pretensiosos autocomplaguts.

I així s'autocomplauen amb els seus tòpics preferits: El suposat odi dels catalans que volen trencar Espanya i la mítica avarícia dels burgesos catalans, fins i tot argumentant que tot això no és res més que una cortina de fum per amagar el cèlebre 3%.

Són aquests influents intel·lectuals, que tanta ascendència tenen sobre l'opinió pública de la societat espanyola, que es neguen a repensar i reinterpretar aquesta relació imperiosa amb Catalunya, els qui, en opinió meua, tenen més responsabilitat en aquest trencadís polític i en la fatal incomprensió que atrapa el nostre temps.